

Seattle: eppur si muove!

ARCADI OLIVERES (ECONOMISTA)

Efectivament, quelcom es va moure del 30 de novembre al 3 de desembre passats, quan després de llargs mesos de preparació es va deixar sentir pels carrers de Seattle un clam en contra de les actuals formes de la globalització. Es tractava d'un clam múltiple en què s'hi barrejaven les veus dels sindicats, dels agricultors, dels ecologistes, dels estudiants, d'algunes esglésies, i dels militants en favor del Tercer Món, de la pau i dels drets humans. Veus probablement discrepans en molts punts, però que tenien en comú el rebuig envers un sistema econòmic que aplica un liberalisme de conveniència i que no cobreix ni de lluny la seva principal missió que és la de permetre viure amb dignitat als habitants de la Terra.

El moment de la protesta era encertat ja que a Seattle s'hi reunia la cimera de l'Organització Mundial de Comerç (OMC), expressió màxima de l'esmentat liberalisme de conveniència, és a dir un liberalisme que proposa la lliure circulació de mercaderies, de capitals i de serveis com a camí cap a la constitució d'un mercat únic organitzador de la vida econòmica mundial, però que es converteix en proteccionisme quan l'agricultura del primer món se sent amenaçada, quan els tèxtils dels anomenats països emergents competeixen amb avantatge amb els productors tradicionals del món desenvolupat, quan s'impedeix la transferència de tecnologies útils a les poblacions del Sud, i sobretot quan en el Nord es posen barreres infranquejables a la legítima immigració provinent dels països en desenvolupament.

Però a més a més resultava que el projecte d'agenda que es

volia aprovar a Seattle i que hauria donat lloc a l'anomenada "Ronda del Mil·lenni" pretenia aprofundir més encara en l'esmentada conveniència d'uns, en detriment d'uns altres. Es proposava per exemple una més extensa liberalització dels serveis que, apart de deixar-los cada cop més en mans d'empreses del nord, corria el risc que elements bàsics com l'ensenyament o les produccions audiovisuals fossin regits per un mercat que ignora totalment les identitats culturals. Es proposava una regulació de les condicions de treball fora del seu marc jurídic natural que és l'Organització Internacional del Treball (OIT). Es proposava també una liberalització de les inversions que, probablement inspirada en el fracassat Acord Multilateral d'Inversions (AMI), donaria la majoria dels drets als inversors i la majoria de deures als països receptors de les inversions. Es proposava una aplicació severa del principi de no-discriminació que faria impossible l'establiment de determinades barreres justificades per raons mediambientals o de salut. I es proposava en darrer terme l'establiment de patents sobre vegetals i animals manipulats genèticament, cosa que limitaria pels països del Sud l'ús de les llavors tradicionals i consagraria en darrer terme la mercantilització dels elements bàsics de la vida.

La força del Grup dels 77. Afortunadament la protesta del carrer es va veure en aquest cas perfectament complementada per l'actitud dels països del Sud que unint els seus interessos, cosa certament poc freqüent, per mitjà de l'anomenat "Grup dels 77", van rebutjar un principi d'acord al que ja havien arribat els membres de l'Organització per a la Cooperació i el Desenvolupament Econòmic (OCDE), és a dir, el grup dels països més desenvolupats del món. Per part

ARXIU / EFE

Delegats de la cimera de l'OMC escortats per la policia mentre es dirigeixen a l'edifici de sessions. Un d'ells saluda els grups de manifestants que protesten contra la trobada.

del Grup dels 77 hi havia no tan sols la recança sobre l'esmentada agenda sinó també una decebedora constatació que els acords presos en l'anterior ronda, l'anomenada Ronda Uruguai, i que feien referència al desmantellament de les proteccions agràries i tèxtils per part dels països del nord, no havien resultat fins el moment una altra cosa que paper mullat.

Entre el carrer i el Grup dels 77 la cimera de Seattle fou, doncs, un perfecte fracàs des de l'òptica oficial, però fou sense cap mena de dubte una raó que va esperonar els perdedors de sempre. Veure més de cinquanta mil manifestants reivindicant no pas millores corporatives sinó el progrés de la justícia social, la conservació del planeta i la necessitat de restringir el poder de les companyies transnacionals,

i veure que això sorgia amb dimensió internacional i des d'un dels punts neuràlgics de la tecnologia mundial ens obliga forçosament a mantenir una visió optimista de les coses.

Molta feina per endavant. Tanmateix visió optimista no significa necessàriament que els canvis els tinguem ja a l'abast sinó que tan sols els albirem com a possibles. Per tal de poder assolir-los ens haurem de plantejar de primer quins són els elements comuns de la protesta, i haurem de formular després les accions que caldrà realitzar específicament. Pel que fa als elements comuns de la protesta se'n podrien destacar probablement quatre. En primer lloc la recança al fet que unes poques empreses transnacionals detentin tants recursos econòmics i tant de poder polític. En segon lloc la negativa a acceptar que la desregulació duanera comporti conseqüències ambientals i sanitàries (els casos de les vaques boges i els pollastres belgues són encara ben presents). En tercer lloc la voluntat que es produixin millores laborals al tercer món, però no pas com a conseqüència de l'aplicació de les taxes contra el *dumping* social sinó com a resultat natural d'un progrés impulsat pels sindicats i ajudat per l'Organització Internacional del Treball (OIT). I en quart lloc la creença que la tecnologia ha d'estar al servei de tots els ciutadans i que és inadmissible una exclusivitat per part dels països del nord, especialment en els casos de patents mèdiques i agràries.

Pel que fa a les accions a realitzar específicament, caldrà fer minvar el poder dels nuclis que el detenen mitjançant la potenciació de les economies informals en el tercer món, l'impuls de l'autoocupació en el primer món i la creació de xarxes de solidaritat, no tan sols informàtiques, entre els uns i els altres. Caldrà també, i encara que sembli paradoxal, creure en l'eficàcia d'una plausible i democràtica governabilitat mundial que sigui capaç de regular d'una manera neutral, les transaccions comercials, els fluxos financers, les transferències de tecnologia, els comportaments oligopolístics de les transnacionals i la sostenibilitat del desenvolupament. I a més a més caldrà la denúncia permanent dels mecanismes perversos que són intrínsecs en les relacions econòmiques internacionals. I caldrà en darrer, però potser en primer lloc, canviar el nostre model de comportament com a consumidors i usuaris per tal de fer de l'austeritat un refús del comerç inútil, del consum responsable una crítica

ARKIU / EFE

Les persones i grups que protestaven a Seattle eren molt diferents entre si, però tenien en comú el rebuig al liberalisme.

de les produccions abusives, i de les inversions ètiques una alternativa a l'especulació financera.

Aparentment tot això pot semblar difícil tota vegada que suposa una severa reforma dels organismes internacionals, una reassignació de determinades responsabilitats econòmiques per part dels estats i un canvi de valors en la vida diària dels ciutadans. Però hem de ser conscients que l'enrenou de Seattle tan sols podrà tenir continuïtat si existeix un esforç col·lectiu i un compromís personal. Mai el progrés humà s'ha aconseguit de cap altra manera.

**L'anuari del
setmanari més
prestigiós del món,
per primera
vegada en
llengua catalana.**

116 PÀGINES • VERSIÓ ÍNTEGRA

**Per 800 ptes. més (subscriptors,
només 700 ptes.)**

Demaneu-lo al telèfon

902 13 10 25

**EL TEMPS
15**

